

Kazna zatvora osobe kojoj je oduzeta sloboda ne može se smanjiti, prilikom njezina transfera iz jedne države članice u drugu, s obzirom na razdoblje rada koji je ona obavljala u zatvoru u prvoj državi članici ako potonja država, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, nije na taj način smanjila kaznu

Okvirna odluka kojom se uređuje pitanje transfera između dviju država članica osobe osuđene na kaznu kojom joj se oduzima sloboda nema izravan učinak

Presudom od 28. studenoga 2012. Atanas Ognjanov, bugarski državljanin, osuđen je u Danskoj na kaznu zatvora od 15 godina za ubojstvo i tešku krađu.

A. Ognjanovu je od 10. siječnja do 28. studenoga 2012., datuma kada je protiv njega izrečena osuđujuća presuda postala konačna, određen istražni zatvor u Danskoj. Od 28. studenoga 2012. do 1. listopada 2013. odslužio je u Danskoj dio kazne. Tijekom oduzimanja slobode u Danskoj A. Ognjanov radio je od 23. siječnja 2012. do 30. rujna 2013. Dana 1. listopada 2013. transferiran je u zatvor u Bugarskoj.

Okvirna odluka koja uređuje pitanje transfera između dviju država osobe osuđene na kaznu kojom joj se oduzima sloboda¹ polazi od općeg pravila da se izvršenje kazne uređuje pravom države članice izvršiteljice naloga. Stoga su tijela te države nadležna za odlučivanje o postupcima izvršenja kazne i za određivanje svih s njima povezanih mjera, uključujući osnove za eventualni prijevremeni ili uvjetni otpust. Osim toga, nadležno tijelo države članice izvršiteljice naloga mora oduzeti ukupno razdoblje kazne zatvora koje je već odsluženo u drugoj državi članici (država članica izdavateljica naloga).

Bugarsko pravo propisuje da se rad osuđene osobe uzima u obzir za potrebe smanjenja trajanja kazne na način da dva radna dana vrijede kao tri dana oduzimanja slobode². U skladu s presudom o tumačenju od 12. studenoga 2013. koju je donio Varhoven kasacionen sad (bugarski Vrhovni kasacijski sud), to se pravilo bugarskog prava primjenjuje i u situaciji u kojoj je osuđena osoba obavljala rad tijekom oduzimanja slobode u državi članici koja nije Bugarska prije nego što je transferirana u Bugarsku kako bi tamo odslužila preostali dio kazne.

Za potrebe transfera A. Ognjanova u Bugarsku danska su tijela izričito navela da danski zakon ne dopušta smanjenje kazne zatvora zbog rada koji se obavljao tijekom njezina izvršenja.

Sofijski gradski sad (Sofijski gradski sud, Bugarska) pita u biti Sud je li u skladu s pravom Unije nacionalno pravilo kojim se država članica izvršiteljica naloga (u ovom slučaju Bugarska) ovlašćuje da osuđenoj osobi smanji kaznu zbog rada koji je ta osoba obavljala tijekom oduzimanja slobode u

¹ Okvirna odluka Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji (SL 2008., L 327, str. 27.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 111.), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 169.).

² Tako bi u slučaju A. Ognjanova, razdoblje od otprilike jedne godine i devet mjeseci provedeno u zatvoru u Danskoj vrijedilo kao razdoblje od gotovo dvije godine i sedam mjeseci, što bi dakle omogućilo odgovarajuće smanjenje kazne od petnaest godina zatvora, a A. Ognjanovu, prema tome, prijevremeno puštanje na slobodu.

državi članici izdateljici naloga (u ovom slučaju Danskoj) iako nadležna tijela potonje države nisu u skladu s njezinim pravom smanjila kaznu na taj način.

U svojoj danas donesenoj presudi Sud ispituje kontekst i ciljeve koje pravo Unije slijedi u području transfera osoba kojima je oduzeta sloboda i smatra da se, kad je riječ o dijelu kazne zatvora koju je osoba kojoj je oduzeta sloboda odslužila na državnom području države članice izdateljice naloga do njezina transfera u državu članicu izvršiteljicu naloga, primjenjuje samo pravo države članice izdateljice naloga, uključujući u pogledu eventualnog smanjenja kazne. Kad je riječ o pravu države članice izdateljice naloga, njegova je svrha primjena samo na preostali dio kazne koji se mora odslužiti nakon tog transfera.

Sud smatra da je na državi članici izdateljici naloga da odredi smanjenja kazne koja se odnose na razdoblje oduzimanja slobode odsluženo na njezinu državnom području. Samo je potonja nadležna smanjiti kaznu zbog rada obavljenog prije transfera. Stoga država članica izvršiteljica naloga ne može retroaktivno svojim pravilima (osobito onima o smanjenju kazni) zamijeniti pravila države članice izdateljice naloga u pogledu dijela kazne koji je predmetna osoba već odslužila na državnom području države članice izdateljice naloga.

U ovom slučaju danska su tijela izričito navela da danski zakon ne dopušta smanjenje kazne zatvora zbog rada obavljenog tijekom oduzimanja slobode. Zbog toga bugarska tijela ne mogu smanjiti kaznu u odnosu na dio kazne koji je već odslužen u Danskoj. Svako tumačenje protivno pravu Unije moglo bi ugroziti ciljeve koji se žele postići tim pravom (osobito poštovanje načela uzajamnog priznavanja) i na taj bi način ugrozilo uzajamno povjerenje država članica u njihove pravne sustave.

Sud zaključuje da se pravu Unije protivi nacionalno pravilo kojim se država članica izvršiteljica naloga ovlašćuje da osuđenoj osobi smanji kaznu zbog rada koji je ta osoba obavljala tijekom oduzimanja slobode u državi članici izdateljici naloga iako nadležna tijela potonje države nisu u skladu sa svojim pravom smanjila kaznu na taj način.

U okviru ovog predmeta Sudu se također postavilo pitanje o pravnim učincima okvirnih odluka.

U tom pogledu Sud utvrđuje da je okvirna odluka koja je u ovom slučaju primjenjiva donesena na temelju bivšeg trećeg stupa Unije, među ostalim, na temelju članka 34. stavka 2. točke (b) UEU-a. Na temelju te odredbe, u svjetlu protokola i prijelaznih odredaba donesenih sa stupanjem na snagu Ugovora iz Lisabona, okvirne odluke nemaju izravan učinak sve dok se ne stave izvan snage, ponište ili izmijene na temelju Ugovora iz Lisabona. Okvirna odluka primjenjiva u ovom slučaju nije stavljena izvan snage, poništena ili izmijenjena. Zbog toga ona nema izravan učinak.

Sud također naglašava da je nacionalni sud od kojeg se zahtijeva tumačenje nacionalnog prava dužan to učiniti u najvećoj mogućoj mjeri s obzirom na tekst i svrhu okvirne odluke radi postizanja rezultata koji se njome želi ostvariti. Osim toga, taj zahtjev usklađenog tumačenja uključuje obvezu za nacionalne sudove, i za one koji odlučuju u posljednjem stupnju, da izmijene, ako je potrebno, ustaljenu sudsku praksu ako se ona temelji na tumačenju nacionalnog prava koje nije u skladu s ciljevima okvirne odluke.

S obzirom na ta načela, Sud zaključuje da je na sudu koji je uputio zahtjev da osigura puni učinak okvirne odluke izuzimajući od primjene, prema potrebi i na temelju samostalne ovlasti, tumačenje koje je izvršio Varhoven kasacionen sad (Vrhovni kasacijski sud) jer ono nije u skladu s pravom Unije.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708